

- Β -

(Οκτώβριος 2010)

Βαβαγιάκης	TKA=5.
Βαβαγιάννης	TKA=6. Βάβα η βαβά σημαίνει γιαγιά και θα μπορούσε κανείς να υποθέσει ότι το όνομα προέρχεται από το βάβα+Γιάννης. Επειδή όμως Βαβαγιώργηδες και Βαβακώστηδες στον ΤΚΑ και στο διαδίκτυο δεν βρήκα, βλέπε Μπαμπαγενές
Βαβαλάς	TKA=5. Χωριό στην Καρυστία στην απογραφή του 1836.
Βαβαλέας	TKA=3
Βαβαλέκας	TKA=3
Βαβαλέρος	TKA=3
Βαβαλέσκος	TKA=1
Βαβαλέτσος	TKA=5
Βαβαλής	TKA=5, επίσης Βάβαλης. Βλέπε Μπαμπαλής.
Βαβαλιάς	TKA=2
Βαβατζάνης	TKA=0 αλλά 2-3 αναφορές στο διαδίκτυο. Βλέπε Μπαμπατζάνης.
Βαβάτης	TKA=3
Βαβάτσης	TKA=7. Βλέπε Μπαμπάτσης.
Βαβατσίκας	TKA=1. Βλέπε Μπαμπατσίκας
Βαβατσίκος	TKA=24. Βλέπε Μπαμπατσίκος
Βαβατσιούλας	TKA=4
Βαβύλης[TN]	TKA=5, 13. Ίσως από το Babil=Babul=Βαβυλώνα και Babilî (1)
Βαβίλης	Βαβυλώνιος και (2) γοητευτικός, ερωτιάρης, μαργιόλης. Σημειωτέον ότι στά αρχαίζοντα Τουρκικά babulhane=μπουρδέλο και babulhaneci=διευθυντής/ διευθύντρια μπουρδέλου. Τέλος χωριό Βαβίλοι στη Χίο. Ο ΤΚΚΕ έχει τρεις Babil (δύο στην ίδια διεύθυνση) και τέσσερεις Babul
Βαγγής	TKA=33. #####
Βαγενάς	TKA=100+. Από το επαγγελματικό βαγενάς=βαρελάς, βαρελοποιός [ΔΔ]
Βαγής[TN]	TKA=10. Ο [ΔΤ] προτείνει τις Τρκ. λέξεις baği=νομαδικός/μαγεία και bâği=πωλητής. Το baği νομαδικός δεν μπόρεσα να το επαληθεύσω ενώ το baği=μαγεία, μαγικά, μάγεια ήταν πριν 100 χρόνια αρχαίζον. Το bâği έχει την έννοια του πωλητή με έμφαση στον εμπορικό αντιπρόσωπο, τον διανομέα, το πρατήριο. Στον ΤΚΚΕ βρίσκουμε 1 Bayi, 5 Bağı, και κανένα Bayi. Η Τρκ. έχει και τη λέξη bağız= δωρεά, ευεργεσία, ευεργέτημα (και σε συνδυασμό ευεργετικός) ενώ ο ΤΚΚΕ έχει 72 Bağız. Υπάρχει όμως και η λέξη bağı= δάφνη/φύλλα φοίνικα/τύπος φοίνικα στη ΝΔ Τουρκία και Κρήτη, χωριό Βαγί κοντά στα Χανιά, ακρωτήριο Βαγί κοντά στο Λασιθί. Με όλα αυτά

Βαγιάτης{TN}
Βαγιατζής
Βαγιατλάκης

προσανατολίζομαι κατά κύριο λόγο στο βαγί που μοιράζεται την Κυριακή των Βαΐων και αν είναι αναγκαίο να βρούμε Τρκ. ρίζα στο bağış.

TKA=22,1,3. Ο [MT] ετυμολογεί το Βαγιανός από τα Βάγια και την εορτή των Βαΐων. Ο [ΑΚΛ] ετυμολογεί το Βαγιάτης από το Τρκ bayat το οποίο αποδίδει ως αρχαίος, παλαιός. Κατά κάποιο τρόπο, έχει δίκηο. Βασικά το bayat σημαίνει μπαγιάτικος, ξεθυμασμένος, σιτεμένος. Μεταφορικά όμως (στην αρχή) το bayat χρησιμοποιείται σαν χαρακτηρισμός ανθρώπου που ζη στο παρελθόν, οπισθοδρομικού, με ιδέες, συνήθειες, και ευαισθησίες παλαιομοδίτικες, γεροντίστικες και ξεπερασμένες. Πράγματι, στον ΤΚΑ βρισκόμαστε 55 με το όνομα Μπαγιάτης ενώ στον ΤΚΚΕ βρισκόμαστε ένα Baya (baya=προσφάτως, μόλις πριν [GC]) και 9 Bayatlı. Οπότε:

- Ο Βαγιάτης ίσως προέρχεται από το bayat~γερομαλάκας
- Το Βαγιατζής πιθανότατα προέρχεται από το Περσογενές bay=πλούσιος και το bay/bayan=διακεκριμένος [GC]. Δεν αποκλείεται όμως να σημαίνει κομμωτής κυριών η κάτι παρόμοιο.
- Το Βαγιατλάκης μάλλον είναι υποκοριστικό του Bayatlı, συνώνυμο του bayat.

Ατυχώς η ευτυχώς όμως υπάρχουν και άλλες πιθανές ερμηνείες. Π.χ.,

- Βαγιάτης από τα βάγια, όπως το Βαγιάνος, η και Βαγιάτης γιός της Βάγιας (κύριο όνομα από τα Βάγια)
- Βαγιάτης από το βάγια= τροφός, παραμάννα, νταντά
- Βαγιάτης από το χωριό Βάγια της Βοιωτίας, μάλλον από το όνομα Αλβανού φυλάρχου του 14^{ου} αιώνα (Γκίνος Μπούας Σπάτας η Βάιος [ΧΣ]) αλλά και χωριό Βάι στη Κρήτη (με Φοινικόδασος), χωριό Βάγια/Βαγία στην Αίγινα, τοποθεσία Βαγιά/Βάγια στη Σέριφο.

Συμπερασματικά, δεν είναι σίγουρο ότι όλοι οι Βαγιάτηδες προέρχονται από το bayat.

Βαζάκας
Βαζαρλής
Βαής
Βαϊκούσης
Βαϊντιολής

TKA=51. Μάλλον ελληνοποίηση του Μπατζάκας, βλέπε όνομα.

TKA=2. Ίσως Ελληνοποίηση του Παζαρλής, βλέπε επώνυμο.

TKA=24.

TKA=12. Ελληνοποίηση του Μπαϊκούσης, βλέπε επώνυμο.

TKA=1. Στην Τρκ.

- bayandır= πλούσιος και ευημερών, καλλιεργημένος, αναπτυγμένος (π.χ. Bayandırlik Başkanlığı~ υπουργείο δημοσίων έργων)
- Bayandır= όνομα φυλής Τούρκων, υποδιαίρεση των Oğuz.

- Bayandır= όνομα διαφόρων πόλεων (~20) από τις οποίες η γνωστότερη είναι περίπου 80 χλμ. Από τη Σμύρνη. Σε τελική ανάλυση το Βαϊντιρλής μάλλον δείχνει καταγωγή (από το Bayandır) Ο ΤΚΚΕ έχει 200+ Bayandır και 2 Bayandırli.

Βαιρακτάρης	Στον ΤΚΑ βρισκουμε 31 συνδρομητές με επώνυμο της μορφής Βαϊρακ*** και κατά τα φαινόμενα είναι όλα Ελληνοποιήσεις του Μπαιρακτάρης (βλέπε επώνυμο) και παρομοίων.
Βαιράμης	ΤΚΑ=0 αλλά αναφορές στο διαδίκτυο. Ελληνοποίηση του Μπαιράμης (βλέπε επώνυμο).
Βαϊρης	ΤΚΑ=1. Το όνομα αναφέρεται ως Βαϊρης από τον [ΔΤ] ενώ στο διαδίκτυο βρισκουμε και τις δύο μορφές. Πλην όμως ο ένας και μόνον Αχιλλέας Βαϊρης του ΤΚΑ γράφει Βαϊρης στο βιογραφικό του και οφείλουμε να σεβαστούμε τη γνώμη του. Ελληνοποίηση του Μπαϊρης, βλέπε (επώνυμο)
Βακαϊμης[TN]	ΤΚΑ=2. Ο [ΔΤ] επικαλείται το vacayı (τυπογραφικό λάθος)=επεισόδια, γεγονότα. Πράγματι στα Οθ. vakayı ήταν ο γραμματιζούμενος και Αραβογενής πληθυντικός των λέξεων vakia/vakia και σήμαινε γεγονότα, καταστροφές, μάχες. Σε σύνθετες μορφές σήμαινε ιστοριογράφος, χρονικογράφος, υπάλληλος που ενημέρωνε το αρχείο γεγονότων. Στον ΤΚΚΕ επώνυμο Vakayı/Vakayim δεν υπάρχει. Υπάρχει όμως στον ΤΚΑ το επώνυμο Μπακαϊμης και είναι πολύ πιθανό το Βακαϊμης να είναι Ελληνοποίηση του Μπακαϊμης (βλέπε επώνυμο).
Βακάλης	ΤΚΑ=92+. Ελληνοποίηση του Μπακάλης (βλέπε επώνυμο).
Βάκκας[TN]	ΤΚΑ=33, 8, 3, 5. Το Βάκκας εμφανίζεται στο διαδίκτυο και ως Βακκάς.
Βάκας	Το Βάκας ετυμολογείται από τον [ΑΚΛ] από το Τρκ. vaka=γεγονός.
Βακάσης	Στα Οθ. υπήρχαν οι λέξεις vak'a, vakaa, vakia με την έννοια (1)
Βακασόπουλος	γεγονός (2) δυστύχημα, μάχη (3) όνειρο/όραμα (4) συντέλεια του κόσμου απο τις οποίες μόνο η τελευταία επέζησε των Κεμαλικών μεταρρυθμίσεων. Αλλά αυτή η ετυμολογία δεν δείχνει πολύ πειστική. Το Βάκας ίσως να είναι (και) εξελληνισμός του Μπάκας. Τά άλλα, με το διπλό κάππα και την κατάληξη -ης μας οδηγούν στο Αραβογενές Τρκ. vakkas= πολεμιστής και ο ΤΚΚΕ έχει δύο συνδρομητές με το όνομα Vakkas. Σημειώνουμε πάντως και το Αλβανικό vak, ρίζα λέξεων με την έννοια της εξασθένησης, της απώλειας (δύναμης, της θερμοκρασίας όταν κάτι γίνεται χλιαρό), του θανάτου (έσβυσε) και ιδιαίτερα της λέξης vakësi=vaktësi=(1) χλιαρότητα (2) λήθαργος, νάρκη, νωθρότητα, αδιαφορία, απάθεια, ατονία, οκνηρία.
Βακασίρης[TN]	ΤΚΑ=1. Απο το Αλβ. vakësirë= (1) vakësi (εξήγηση στο Βάκκας) (2) καιρός ευχάριστος, ανοιξιάτικος, ευχάριστα ζεστός (3) οτιδήποτε είναι

ανούσιο, πληκτικό, χωρίς ενδιαφέρον, αμβλύ. Οπότε το όνομα μάλλον σημαίνει νωθρός, έτσι κι έτσι, βαρετός, αναποτελεσματικός.

Βακατάσης[TN]

Βακατάσης

TKA=5,11. Νομίζω Ελληνοποίηση του Μπεκτάς/Μπεκτασής, βλέπε επώνυμα.

Βακίρης

Βακιρλής

Βακιρτζής

TKA=3,12,90+. Ελληνοποιήσεις που αντιστοιχούν στα Μπακιρ*** (βλέπε επώνυμα)

Βακλας

Βακλατζής

TKA=14, 14 και στο διαδίκτυο βρίσκουμε ένα Βάκλα και ένα Βακλά (παρατσούκλι Κυπρίου). Στα Ελληνικά βάκλα (από το Λατ. baculum)=(1) ραβδί με το οποίο χτυπάμε το δέντρο (π.χ., ελιά)για να πέση ο καρπός (2) η χοντρή ουρά των προβάτων της Καραμανίας (3) το πίσω μέρος της νησιώτικης βράκας. Αυτή η ετυμολογία ίσως εξηγεί το πρώτο όνομα αλλά έχει μικροπροβλήματα με το δεύτερο. Διότι ναι μεν υπάρχουν μη Τρκ. λέξεις που συνδυάζονται με την κατάληξη **τζής (π.χ., ταξιτζής, πατωματζής) αλλά τι είδους επάγγελμα θα έκανε ο Βακλατζής; Κατά τη γνώμη μου υπάρχει Ελληνοποίηση του Μπ σε Β (βλέπε επώνυμο Μπακλάς)

Βακόντιος

[TN]

TKA=11 (05/10). Κατά τα φαινόμενα εξελληνισμός του Λατινογενούς Vacondio και αυτό από την έκφραση «Va con Dio»~ο Θεός μαζί σου, μορφή αποχαιρετισμού.

Βακούφης

Βακουφτής

TKA=1,19. Βακούφι είναι χαρακτηρισμός περιουσιακού στοιχείου (βασικά κτήματος) τα έσοδα του οποίου συμβάλουν στη συντήρηση ναού, μοναστηριού, η ευαγούς ιδρύματος. Στην Τρκ. βρίσκουμε τις λέξεις vakf=vakif= ευαγές ίδρυμα (π.χ., ορφανοτροφείο) και vâkif=δωρητής σε ευαγές ίδρυμα (οι λέξεις έχουν και άλλες σημασίες, κατά τα φαινόμενα άσχετες με τα εν λόγω επώνυμα).

Βακλαβάς

Βακρατσάς

Βαλαβάνης

Βαλαής

TKA=1. Ελληνοποίηση του Μπακλαβάς (βλέπε επώνυμο).

TKA=11. Ελληνοποίηση του Μπακρατσάς (βλέπε επώνυμο).

TKA=100+. Ελληνοποίηση του Μπαλαμπάνης (βλέπε επώνυμο).

TKA=43. Ο [ΑΚΛ] το γράφει Βαλάης και το ετυμολογεί από το Vallah= για το Θεό! Επειδή όμως αντίστοιχο Τουρκικό όνομα δεν μπόρεσα να βρώ, νομίζω ότι μάλλον είναι Ελληνοποίηση του Μπαλαής. Ο αναγνώστης ας λάβη υπ' όψιν και τα εξής:

- Vâlâî= υψηλότητα, ανωτερότητα
- Vâlâyi= Vâlâî
- Vâlîh= κάποιος που τά'χει χαμένα από φόβο η βαθεία λύπη
- Vallahi=Μα το Θεό, το ορκίζομαι (2) για τ'όνομα του Θεού
- Vallâhü a'lem= Ο Θεός την ξέρει την αλήθεια!

Αντίστοιχα ονόματα δεν βρήκα στον ΤΚΚΕ. Υπάρχει όμως κάποιος διαδικτυακός Ahmed Valayî στο Τέξας (Houston).

Βάλας

TKA=1 (08/09). Τα διάφορα κιτάπια λένε τα εξής:

- Αλέξανδρος Βάλας, ηγεμόνας της αυτοκρατορίας των Σελευκιδών (Βάλας ήταν παρωνύμι που του δόσανε οι Σύριοι.
- Βάλας, περιγραφή του αλόγου του Βελισαρίου «τούτον οι Έλληνες μεν φαλιόν, οι βαρβαροι δε φαλιόν καλούσι» (Προκόπιος)
- Βάλας (αλλά και βαλάς)= ο ηγεμόνας των Μεσσαγετών (ΟυννοΑλανική φυλή), Balash/Balas όνομα Πέρση βασιληά 484-488, εξ ου και τα Περσογενή Τρκ. bala= υψηλός, ύψιστος, κορυφαίος και bala=άλογο στην κορυφή παρελάσεως.
- Βάλας, Μακεδονικό όνομα Ελληνιστικών χρόνων. Δοθέντος ότι οι Μακεδόνες πρόφεραν το φ ως β (βλέπε το Φερενίκη που μέσω των Μακεδόνων έγινε Βερόνικα και Bernice). Το Μακεδονικό Βάλας λοιπόν ετυμολογείται ως παραλλαγή του φαλός (βλέπε [εδώ](#)) που λάμπει με την παρουσία του στη λέξη φαλακρός και σημαίνει λευκός, απαστράπτων

Σε τελική ανάλυση, το βάλας από το φαλός δείχνει να είναι η μόνη πειστική ετυμολογία (βλέπε και Φαλιάς) χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η Στενή Βάλα (τοπωνύμιο στην Αλόνησο) σημαίνει λευκή (μάλλον σημαίνει κοιλάδα).

Βαλάσης

TKA=69. Λατινικό blaesus= που μιλάει τραυλίζοντας, τσευδίζοντας, ψευδίζοντας κ.τ.τ. αλλά και Ιταλικό bleso με την ίδια σημασία. Άγιος Blasius, ονόματα Βλάσης και Blaise (Pascal), επώνυμα Βαλάσης και Βαλασιάδης.

Βαλάσκας

Βαλασκάκης

Βαλασκαντζής

Βαλασκατζής

Βαλαώρας

Βαλαωρίτης

Βαλαούρας

Βαλαούρης

Βαλής

TKA=5,4,2,6. Ελληνοποίηση του Μπαλάσκας/Παλάσκας.

TKA=18,3,4,3. Το επώνυμο θεωρείται Εθνικό (χωριό Βαλαώρα στην Ευρυτανία, Βουνό Βαλαώρα κοντά στο Κεφαλόβρυσο, παληά ονομασία Μιτζιντιέ, Ιωαννίνων). Ο [ΑΚΛ] βεβαιώνει ότι στα Βλάχικα βαλαώρα=βοσκοτόπος, τα ίδια διαβάζουμε και [εδώ](#).

TKA=100+. Ετυμολογείται από το Αραβογενές Οθ. vali=διοικητής επαρχίας (βιλαέτι). Στον ΤΚΚΕ Vali=5. Προσθέτουμε ότι:

- Vali επίσης σημαίνει ψεύτης, ψευδόμενος, αναληθώς ομιλών.
- Στα Αλβ. το Vali σημαίνει διοικητή βιλαετιού αλλά υπάρχει και το γυναικείο όνομα Vali (τόνος στο a).

Βαλκάνας

TKA=100+. Ελληνοποίηση του Μπαλκανάς, βλέπε επώνυμο.

Βαλμάς

TKA=100+. Σύμφωνα με τον [ΔΔ] βαλμάς= (1) αυτός που μεγαλώνει άλογα και μουλάρια (2) αυτός που δίνει, έναντι ενοικίου, άλογα η

μουλάρια για το αλώνισμα (3) είδος πουλιού. Ο [ΑΚΛ] γράφει σλ. valma=άλογο, πληροφοροί την οποία δεν μπόρεσα να επαληθεύσω. Η λέξη βλαμάς πάντως χρησιμοποιείται από τους Βλάχους με την έννοια του αλογοβοσκού (για λεπτομέρειες βλέπε http://www.vlahoi.net/index.php?option=com_content&task=view&id=26&Itemid=2). Το επωνύμιο Βαλμάς είναι αρκετά παλαιό και διαβάζουμε ότι ο ηγούμενος της Λαύρας Ιωαννίκιος ο Βαλμάς πρωτοστάτησε στην εκδίωξη των Βλάχων εποίκων στο Άγιο όρος (πρώτο τέταρτο του 12^{ου} αιώνα. Βαλμάς είναι και το όνομα διαφόρων παιχνιδιών (διελκυστίδα, μορφές κυνηγητού με βουρδουλίες, όποτε δυνατόν, στον κυνηγημένο). Τοποθεσία Βαλμάς στην Ιο και Αλογάρης (παλαιότερα Βαλμάς) στην περιοχή Αναβύσσου (Αττική). Τέλος, Βάλιος ήταν το όνομα ενός των αλόγων το Αχιλλέα και στον Σουΐδα διαβάζουμε Βάλιος=ίππος.

Βαληξόγλου

Βαλουξής

Βαλτάς

Βαλτατζής

Βαλτζής

Βανδής[TN]

TKA=1,4. Ελληνοποιήσεις του Μπαλικτοής, βλέπε επώνυμο.

TKA=20,13. Ελληνοποιήσεις των Μπαλτάς/Μπαλτατζής (βλέπε επώνυμο).

TKA=30. Ελληνοποίηση του Μπαλτζής (βλέπε επώνυμο).

TKA=0, TKΘ=1. Το Βανδή της γνωστής τραγουδίστριας είναι ψευδώνυμο (επώνυμο Μαλέα). Το Βανδής του ηθοποιού Τίτου Βανδή μάλλον είναι πραγματικό επώνυμο αλλά στον TK Καβάλας (τόπου καταγωγής των γονιών του) Βανδής δεν υπάρχει. Το όνομα ίσως να είναι Ελληνοποίηση του Μπαντής, βλέπε επώνυμο.

Βαξεβάνης

Βαξεβανάκης

Βαξεβανέλλης

Βαξεβανέρης

Βαξεβανίδης

Βαράκης[TN]

Βαράκας

Βαρακλής

Βαρακλιώτης

TKA=39,13,5,21,25. Ελληνοποιήσεις του Μπαχτσεβανής, βλέπε επώνυμο.

TKA=8,8,3,7. Ο [ΔΤ] επικαλείται τα varak=(1) φύλλο, πέταλο (2) φύλλο μετάλλου, συνήθως χρυσό η ασημένιο (3) φύλλο χαρτιού (4) νόμισμα varaka=φύλλο, μονοσέλιδο σημείωμα varakci= εργάτης που φκιάχνει φύλλα χρυσού varaki=φυλλοειδής, κάτι χαρακτηριστικό του φύλλου varakli=στολισμένος με φύλλα χρυσού η, γενικώτερα, με φύλλα. Το ίδιο (σχεδόν) και ο [ΑΚΛ] που προτιμάει την Αραβική (οι λέξεις είναι αραβογενείς). Ίσως να έχουν δίκηο αλλά η παντελής απουσία των Varak/Varakli/Varakci απο τους TK Κωνσταντινούπολης, Αγκυρας, και Σμύρνης με κάνει να σκέφτομαι ότι ίσως να είναι ελληνοποιήσεις του Μπαράκης (βλέπε επώνυμο),

Βαρβάτος ΤΚΑ=17. Στα Ελληνικά βαρβάτος= (1) ικανός για γεννητήσιο οργασμό (2) άξιος, δυνατός, ισχυρός, δραστήριος.... Ετυμολογείται απο το Λατινικό barbatus=γεννηιοφόρος.

Βαρβάτσης ΤΚΑ=4,1,33,3. Ελληνοποίηση του Μπαρμπάτσης, βλέπε επώνυμο.

Βαρβατσέλης

Βαρβατσούλης

Βαρβατσουλάκης

Βαρβέρης ΤΚΑ=100+. Εξελληνισμός του Μπαρμπέρης, βλέπε επώνυμο.

Βαρβούτης ΤΚΑ=5, 7. Ελληνοποιήσεις των Μπαρμπούτης/ Μπαρμπουττής, βλέπε επώνυμο.

Βαρβουτσής

Βαργεμεζής

Βαργεμτζίδης

ΤΚΑ=4,1. Τρκ. varyemez= μίξερ, τσιγκούνης, φιλάργυρος από το var+yemez όπου το var (όπως στις λέξεις (varyet=πλούτος, varlık=περιουσία) σημαίνει βιός/χρήματα/περιουσία και yemez = δεν τρώει. Βλέπε και τις παράλληλες δομές para yemez και mirasyedi (την κληρονομιά -miras- έφαγε -yedi- ήτοι κληρονομοφάγος) όπως και το Μιρασγεζής (βλεπε επώνυμο). Εφτά Varyemez στον ΤΚΚΕ.

Βάρδας[ΤΝ]

Βαρδάκας

Βαρδάκης

ΤΚΑ=76, 81,100+. Σε γενικές γραμμές τα Βαρδάκας Βαρδάκης θεωρούνται Ελληνοποιήσεις των Μπαρδάκας/Μπαρδάκης (βλέπε επώνυμο). Προσθέτουμε τα εξής:

- Το όνομα Βάρδας χρησιμοποιείται στο Βυζάντιο του 9^{ου} και 10^{ου} αιώνα (Καίσαρας Βάρδας, Βάρδας Πλατυπόδης, Βάρδας Σκληρός, Βάρδας Φωκάς)
- Οι λέξεις Βάρδα (=Προσοχή! Παραμέρα! Φυλάξου!) και βάρδια (=φρουρός/σκοπιά/φρουρά/ ομάδα εργατών/ περίοδος εργασίας [π.χ., νυχτεριμή βάρδια]) στα Ελληνικά και η αντίστοιχή τους στα Τρκ., varda, ετυμολογούνται από το Βενετσιάνικο varda (προστακτική του Vardar) και το αντίστοιχο ουσιαστικό, vardia. Σε γενικές γραμμές αυτές οι λέξεις ετυμολογούνται από την ΙνδοΕυρωπαϊκή ρίζα wer = αντιλαμβάνομαι, είμαι φρουρός/παρατηρητής/ τσιλιαδόρος με παράγωγα τα ΑγγλοΣαξωνικά ware, aware, beware, ward, lord, steward, warden, award, reward, guard, gardarobe, regard, rearward., rear guard και τα Ελληνικά Αρκτούρος (φρουρός/φύλακας της άρκτου), πυλουργός (φύλακας της πύλης) και ίσως τα ορώ, έφορος, πανόραμα, θυρωρός, τιμωρός (βλέπε [GW] και [ΙΣ]).
- Τοποθεσίες Βάρδα (χωριό Ηλείας), Βαρδαίικα (χωριό, Αρτα), Βάρδαλη/Βαρδαλί (χωριό στη στη Φθιώτιδα), οικισμός Βάρδας και ποταμός Βάρδας στα Γιάνενα ο οποίος ενώνεται με τον Ζαγορίτικο στο γεφύρι Καμπέρ Αγά.
- Αρβανιτοβλάχικο Μπάρδας, βλέπε επώνυμο

Βαρδαβάς	TKA=23, 10.
Βαρδαβάκης	
Βαρδαλάς [TN]	Μάλλον απο το Αλβ. vërdallë=δίνη, (ανεμο)στρόβιλος, γύρω-γύρω, μπερδέματα, σκοτούρες και vërdallës=περιπλανώμενος.
Βαρδάλας	
Βαρζάκης	TKA=1. Ο [ΑΚΛ] το ετυμολογεί από το (ελαφρά ανορθόγραφο) σλαβικό brjak= χειμαρρος, γρήγορος. Πράγματι, στα Σέρβικα brzac=brzak= περιοχή όπου ο ποταμός τρέχει γρήγορα, π.χ., μπροστά από καταρράκτη. Δοθέντος ότι το brzak προφέρεται μπριζάκ με το ι ημιπροφερόμενο, η ετυμολογία δεν είναι απόλυτα πειστική.
Βαρίκας [TN]	TKA=3, 10, 0 (αλλά υπάρχει ο διαδικτυακός Αλέξης Βαρκός). Διάφορα τοπωνύμια [Βαρικά (Πελοπόννησος), Βαρκά(Κορινθία), Βαρικό (Φλώρινα, Πιερία, Θήβα,...), Βαρκός (Κορινθία, Παλαιόπυργος Ναυπακτίας, Κόνιτσα, Παρνασσός)] δείχνουν να προέρχονται από το βαρικός/βαρκός= (τόπος) που κρατάει νερό, υγρός και βαρικό/βαρκό= βάλτος, βούρκος, έλος, τέλμα [π.χ., το οροπέδιο Βαρκός κοντά στην Κόνιτσα έχει δύο μικρές λίμνες]. Υπάρχει όμως μιά τάση να ανεβή ο τόνος (Βαρικό/Βαρικού → Βαρίκο/Βαρίκου) και ίσως ο τόνος των επωνύμων να εκφράζει την ίδια τάση. Προς το παρόν όμως ας θεωρήσουμε αυτή την ετυμολογία ύποπτη. Δεν αποκλείεται βέβαια το Βαρίκος να είναι Ελληνοποίηση του Μπαρίκος (βλέπε επώνυμο).
Βαρίκος	
Βαρκός	
Βαρίτης	TKA=7,3,1,1,1,2,6. Το Βαρυθυμιάδης θα μπορούσε να είναι παράγωγο του Βαρύθυμος αλλά τέτοιο όνομα δεν βρήκα ούτε στον ΤΚΑ ούτε στο διαδίκτυο. Μάλιστα, οι δύο Βαρυθυμιάδηδες δείχνουν να είναι τα παιδιά του Βαριθυμιάδη, κατάσταση που μας θυμίζει οτι ενίοτε η γραφή του επωνύμου είναι παραπλανητική. Σύμφωνα με τον [ΔΤ] το Βαρίτης είναι Ελληνοποίηση του Μπαρίτας, βλεπε επώνυμο.
Βαριτάκης	
Βαρίτος	
Βαρήτης	
Βαριθυμιάδης	
Βαρυθυμιάδης	
Βαρύτης	
Βαρκατζάς	TKA=2, στο διαδίκτυο γράφεται και Βαρκάτζας.
Βαρκούτας	TKA=1,2,1.
Βαρκούτσας	
Βαρκούτσος	
Βαρώσης [TN]	TKA=0,0 αλλά το Βαρώσης εμφανίζεται (ενίοτε ως Βαρόσης) στο διαδίκτυο, στις Σέρρες (2, μάλλον πατέρας και γιός), και στη Θεσσαλονίκη (9 και 4 Βαρώσηδες). Ο [ΑΚΛ] το ετυμολογεί από το Τρκ. varos=προάστειο ενώ ο [ΔΤ] γράφει Βαροτσή και το ετυμολογεί από τη λέξη μπαρούτι. Ατυχώς όλες οι αναφορές στο διαδίκτυο πλην μιάς γράφουν Βαρ[ό/ώ]τσης και όχι Βαροτσή (αλλά και ο ένας Βαρωτσή εμφανίζεται δύο φορές ως Βαρώτσης). Η λέξη varos υπάρχει μεν αλλά:
Βαρ[ό/ώ]τσης	<ul style="list-style-type: none"> • Είναι Σλαβικής προελεύσεως

- Στα Σέρβικα *vároš*= πόλη (κατά κανόνα μικρή) *vârošanin*= κάτοικος πόλης *vârošānče*=*vârošče*= νεαρός αστός
- *Varosh* στα Αλβ. λεγότανε το εκτός των τειχών κομμάτι της πόλης
- Στα Αλβ. *varr*=τάφος, *varros*=θάβω, *varrosës*= (1) ταφικός (2) νεκροθάφτης, *varrosh*= μεγάλος/οικογενειακός τάφος, σύμπλεγμα τάφων, τύμβος.

Σε τελική ανάλυση προτιμάω το Βαρώσης νεκροθάφτης και το Βαρώτσης η σαν παραλλαγή του Βαρώσης η από το Σλαβικό *vârošče* αλλά ο αναγνώστης μπορεί να διαλέξει.

Βαρουξής
Βαρουξάκης

TKA=72, 11. Πιθανάτα, Ελληνοποιήσεις του Μπαρουτσή (βλέπε επώνυμο) αν και ο [MT] επικαλείται το *varakci*=επιχρυσωτής. Στον ΤΚΚΕ πάντως *Varakci* δεν υπάρχει.

Βαρούτης
Βαρουτάκης
Βαρούτας
Βαρουτίδης

TKA=26,3,31,1. Ελληνοποιήσεις του Μπαρούτης (βλέπε επώνυμο) και παρομοίων.

Βαρούχας
Βαρουχάκης

TKA=36, 26. Ελληνοποίηση του Μπαρούχας [βλέπε επώνυμο]. Στο [ΙΣΙ] (ευρετήριο Εβραϊκών ονομάτων, βρίσκουμε τα επώνυμα Βαρούχας (1) και Βαρούχος (2) από την Αρτα.

Βας(σ)άλος
Βας(σ)άλας
Βασαλάκης
Βασάλογλου

TKA=100+(100+),5(5), 46,2. Το Βασάλας εμφανίζεται και ως Βασαλάς. Ο [ΔΤ] ετυμολογεί το Βασάλος από το Τρκ *vassal*=υποτελής και το Βασάλογλου ενισχύει αυτήν την ετυμολογία. Πλην όμως *vassal* η παρόμοιο Τρκ. επώνυμο δεν μπόρεσα να βρώ ούτε στον ΤΚΚΕ ούτε στο διαδίκτυο και προφανώς η λέξη Τρκ. δεν είναι. *Vassal* προέρχεται από τα Λατ. *vassus*→*vassallus*=υπηρέτης (βλέπε και *valet*=υπηρέτης και τον βαλέ της τράπουλας).

Βασαριώτης[TN]

TKA=1. Ο [ΔΤ] το ετυμολογεί σαν Ελληνοποίηση του Μπασάρης (βλέπε επώνυμο). Επειδή όμως ούτε Βασάρης ούτε Μπασαριώτης μπόρεσα να βρώ στον ΤΚΑ η στο διαδίκτυο, επειδή η κατάληξη *ιώτης* συνήθως δείχνει καταγωγή, και επειδή Βασαράς είναι χωριό της Λακωνίας, προτιμώ το Βασαριώτης από το Βασαρά.

Βασάτης[TN]

TKA=1. Κατ' αρχήν σημειώνουμε ότι το επώνυμο στο διαδίκτυο εμφανίζεται ως Βασάτης αλλά και ως Βασατής. Ο [ΔΤ] το ετυμολογεί από το Τρκ. *vasatî*=μεσαίος. Επειδή όμως αντίστοιχο Τρκ. επώνυμο δεν μπόρεσα να βρώ, προτιμώ την να θεωρήσω το επώνυμο ως Ελληνοποίηση του Μπασάτης (βλέπε επώνυμο)

Βάσης

TKA=13. Κατά τα φαινόμενα, Ελληνοποίηση του Μπάσης, βλέπε επώνυμο.

Βασλαματζής	TKA=3. Από το Τρκ. <i>başlama</i> = έναρξη σύμφωνα με τον [ΔΤ]. Παρά το γεγονός ότι Μπασλαματζής δεν υπάρχει στον ΤΚΑ, παρόμοια Τρκ. επώνυμα δεν βρήκα στον ΤΚΚΕ, και επώνυμο/λέξη <i>başlamaci</i> στο διαδικτυο δεν υπάρχει, νομίζω ότι έχει δίκηο. Στα θετικά της ετυμολογίας σημειώνουμε οτι το 1947 ο Αλκιβιάδης Μπασλαματζής αποφοίτησε από τη μεγάλη του γένους σχολή.
Βασλής	TKA=0 αλλά 15 εγγραφές στον ΤΚ Δράμας. Θεωρείται Ελληνοποίηση του Μπασλής, βλέπε επώνυμο.
Βασμανώλης	TKA=6
Βασμάρης	TKA=2
Βασματζής	TKA= 5,10. Ελληνοποίηση του Μπασματζής, βλέπε επώνυμο.
<i>Βασματζίδης</i>	
Βάσος	TKA=26. Μάλλον μορφή του Βασίλης
Βασούρης	TKA=4. Ελληνοποίηση του Μπασούρης, βλέπε επώνυμο.
Βασσάρας	TKA=4. Στον ΤΚΑ Βασσάρας με ένα σ δέν υπάρχει και γι' αυτό πιστεύω ότι το Βασσάρας είναι μεγενθυτική μορφή του Βάσσος, ανάλογη με ονόματα του τύπου Γιωργάρας, Μητσάρας κ.τ.τ. . Παρατηρούμε όμως ότι η λέξη βασσάρα στα αρχαία Ελληνικά σήμαινε (1) αλεπού (2) δορά αλεπούς που φορούσαν οι Μαινάδες (3) πόρνη και ότι ένα από τα επίθετα του Διονύσου ήταν Βασσαρεύς.
Βάσσοσ	TKA=100+. Το όνομα Βάσσοσ εμφανίζεται γύρω στον πρώτο μ.Χ. αιώνα και το 177 μ.Χ. ο Ιούλιος Βάσσοσ από τη Μιλητό γίνεται Ολυμπιονίκης (αγώνας κηρύκων). Μία εκδοχή είναι ότι το Βάσσοσ προέρχεται από το Λατινικό <i>Bassus</i> αλλά η επικρατέστερη εκδοχή είναι οτι προέρχεται απο τη Δωρική λέξη βάσσα=βήσσα= (1) κολάδα, φαράγκι, χαράδρα (2) ποτήρι με στόμιο στενότερο από τη βάση. Οι δύο θεωρίες δεν είναι και τόσο διαφορετικές δοθέντος ότι πιθανόν το βήσσα να συνδέεται με λέξεις του τύπου βάθος, βυθός, άβυσσος, κ.τ.τ. Σημειώνουμε πάντως και το Αλβ. <i>vasho=vashë</i> = νεαρό κορίτσι.
Βατάκης	TKA=16, 1. Εξελληνισμός του Μπατάκης, βλέπε επώνυμο
<i>Βατάκογλου</i>	
Βατάλας	TKA=4, 12. Εξελληνισμένες μορφές του Μπατάλης, βλέπε επώνυμο.
<i>Βατάλης</i>	
Βατανίδης	TKA=7. Τρκ. <i>vatan</i> =πατρίδα, <i>vatanî</i> =πατριωτικός. Επώνυμο <i>Vatan</i> στον ΤΚΚΕ δεν βρήκα αλλά βρήκα δύο <i>Vatan</i> στην <i>Kütahya</i> . Σημειωτέον ότι η λέξη υπάρχει στα Ινδικά με την ίδια έννοια.
Βατζάκας	TKA=7,3,1. Ελληνοποίηση του Μπατζάκας, βλέπε επώνυμο.
<i>Βατζάκης</i>	
<i>Βατζακλής</i>	
Βατής	TKA=11, Ελληνοποίηση του Μπατής, βλέπε επώνυμο.

Βατίκης	TKA=TKΘ=0 αλλά υπάρχει (μάλλον υπήρχε) ένας διαδικτυακός Βατίκης ο οποίος το 1939 συμμετέχει στον τελικό κυπέλλου Ελλάδος (ΑΕΚ-ΠΑΟΚ, ποδοσφαιριστής ρου ΠΑΟΚ). Μάλλον Ελληνοποίηση του Μπατίκης, βλεπε επώνυμο)
Βατικιώτης	TKA=75+. Αό τα Βάτικα της Λακωνίας (χωριά Φαρακλό, Λάχι, Καστανιά, Μεσοχώρι, Βελανίδα, Άγιος Μικόλαος). Ονομα διαφόρων αγωνιστών του 1821.
Βατμανίδης	TKA=14. Εξελληνισμός του Μπατμανίδης, βλέπε επώνυμο.
Βατσινάς[TN]	TKA=7,2. Βατσινιά (Γαλλ. vaccine, Λατ. variola vaccine [ευλογία γελαδίσια] από την παρατήρηση ότι όδοι κολλάγανε μίε μορφή ευλογιάς από άλογο η αγελάδα είχαν ανοσία στην θανατηφόρα ανθρώπινη ευλογιά)=εμβόλιο ενώ στα Ιταλ. vaccina=αγελάδα ενώ οι υπόλοιπες λέξεις του τύπου vaccine*** έχουν να κάνουν με εμβόλια, εμβολιαστές και παρόμοια. Ελλείπει άλλων στοιχείων το αν το Βατσινάς σημαίνει γελαδάρης η εμβολιαστής το αφήνουμε στην κρίση του αναγνώστη. Προσθέτουμε ότι Βατσή είναι υποκοριστικό του ονόματος Βασιλική και δεν αποκλείεται το όνομα να είναι μητρωνυμικό.
Βαχάρης	TKA=25. Εξελληνισμός του Μπαχάρης, βλέπε επώνυμο.
Βαχτσεβάνος	TKA=9, εξελληνισμός του Μπαχτσεβάνης, βλέπε επώνυμο.
Βεάκης	TKA=4. Σε γενικές γραμμές θεωρείται Ελληνοποιημένο υποκοριστικό του Τρκ. τίτλου bey.
Βέγγος	Σύμφωνα με τόν [MT] από τό Περσικό benk, φαρμακερό φυτό, ο υοσκύαμος (υς=γουρούνι, κύαμος=κουκκί) γνωστό στα Αμερικανικά ως hyoscyamus η henbane. Σύμφωνα με τό περιοδικό τής Αμερικανικής φαρμακευτικής (Vol. 53, 1881, http://www.ibiblio.org/herbmed/eclectic/journals/ajp1881/01-hyoscyamus.html) το όνομα του στα Περσικά είναι bang. Σύμφωνα με τόν [RT], ban=beng=henbane=hyoscyamus, από τά Περσικά. Οπότε, τά Τούρκικα φτάνουν για νά εξηγήσουμε τό όνομα Βέγγος αν και η σχετική Τούρκικη λέξη είναι δανεισμός από τά Περσικά. Εν πάση περιπτώσει, δίπλα στό beng βρισκουμε τη λεξη bengi με τήν έννοια ναρκομανής αλλά και αιώνιος/αθάνατος. Από αγάπη στό γνωστό Θανάση Βέγκο, προσωπικά προτιμώ το bengi πού τόν κάνει δυό φορές αθάνατο μολοντί το bengi=ναρκομανής εμφανίζεται πιό πιθανό!
Βεγίρης[TN]	TKA=1. Ο [ΑΚΛ] το ετυμολογεί από το Τρκ. beygir= (1) άλογο (που τραβάει κάρο, άμαξα, κ.τ.λ.), (2) άλογο μουνουχισμένο (3) αδέξιος, άτσαλος (χαρακτηρισμός ανθρώπου). Μέχρι ενός σημείου η ετυμολογία είναι ελκυστική αλλά επώνυμο Beygir δεν βρήκα πουθενά. Βρήκα όμως το σχετικά σπάνιο Beyir στο διαδίκτυο και στον ΤΚ του

Βαν (ένα και μόνο), κατά πάσα πιθανότητα λέξη Τουρκικής διαλέκτου. Π.χ., σε μία ιστοσελίδα διαβάζουμε ότι

Bödimek 'oyun oynamak, dans etmek' sözü, Kırgız Türkçesinde *biylemek*; Kazak Türkçesinde *bilemek*; Hakas Türkçesinde *bödimek*, Kuman Türkçesinde *beyimek/biyimek* oynamak, el çırpmaq'; Kırcak Türkçesinde *beymek* şeklinde görülmektedir

Οπου οι λέξεις με χοντρά γράμματα σημαίνουν παίζω/χορεύω στις διάφορες Τρκ. διαλέκτους. Δοθέντος ότι ο [GC] αναφέρεται στη ρίζα bödi=χορός και τα παράγωγά της bi και biy, πιστεύω ότι το Βεγίρης ίσως να είναι Ελληνοποίηση του beyir με την έννοια παίζει/χορεύει και παίχτης/χορευτής. Βέβαια, μία άλλη ιστοσελίδα που πραγματεύεται Τουρκική διάλεκτο της Μαύρης θάλασσας γράφει το ρητό *Daş ufağu beyimez insan ufağu beyir* το οποίο χοντρικά σημαίνει «η μικρή πέτρα δεν μεγαλώνει, το παιδί μεγαλώνει» (daş=taş) πράγμα που σημαίνει ότι με τα λίγα δεδομένα που έχουμε, η ετυμολογία είναι δύσκολη και αμφιβόλου ορθότητας.

Βεδουράς

Βεδούρης

TKA=18,3. Σύμφωνα με τον [ΔΔ] βεδούρα/βιδούρα/βεδούρι είναι ποιμενικός κάδος όπου γίνεται το γιαούρτι αλλά και μέτρο (όγκου) για σιτηρά ενώ σαν χαρακτηρισμός ανθρώπου σημαίνει κοντόχοντρος. Ο [ΑΚΛ] που ετυμολογεί το όνομα ως Βεδούρας (το όνομα συνήθως εμφανίζεται ως Βεδουράς στο διαδίκτυο) συνδέει τη βεδούρα με το Σλ. vedar. Εδώ τα πράγματα χαλάνε επειδή τα Σερβικά λεξικά που συμβουλευθήκα θεωρούν τη λέξη επίθετο που για ουρανό σημαίνει χωρίς σύννεφα και για άνθρωπο αισιόδοξος, χωρίς ανησυχίες, χαρωπός κ.ο.κ. Σε γενικές γραμμές θα περίμενε κανείς η λέξη να συνδέεται με τους Βλάχους και πράγματι στις Σαρακατσάνικες σελίδες συναντάμε το επώνυμο Βεδούρας. Το Βεδούρης έχει μορφολογικές και εννοιολογικές ομοιότητες με το επώνυμο Βουδούρης και δεν αποκλείεται το Βεδούρης να είναι παραλλαγή του Βουδούρης.

Βεζανής

TKA=10 (το όνομα έχει και τη μορφή Βεζάνης). Ο [ΔΤ] το ετυμολογεί από το Οθ. vezan= φύσημα (ανέμου). Ατυχώς τέτοιο όνομα δε βρήκα ούτε στον Τρκ. TK ούτε στο διαδίκτυο. Μία κάπως πιο πιθανή εξήγηση είναι το Οθ. vezzan= ο ζυγιστής (vezin= (1) μέτρο (ποίηση), (2) ζύγισμα, βάρος (3) εκτίμηση/υπολογισμός, vezne=ταμείο, και πάλαι ποτέ στα Ελληνικά βεζενές=βεζνές=βεζινές= ζυγαριά ακριβείας για πολύτιμα μέταλλα και κατ'επέκτασιν το γραφείο όπου γίνεται το ζύγισμα). Οπως και το vezan, το vezzan σαν όνομα στους TK Τουρκίας δεν υπάρχει. Υπάρχει όμως στα Τρκ. το Αραβικό όνομα Hasan ibn

Muhammet el vezzan (Χασάν, γιός του Μοχάμετ, ο ζυγιστής) ο οποίος γεννήθηκε στη Γρανάδα γύρω στο 1490, έγινε Χριστιανός, και είναι γνωστός και ως Leo Africanus). Τέλος, δεν αποκλείεται το Βεζάνης να είναι Ελληνοποίηση του επωνύμου Μπεζάνης.

Βεζέρης

Βεζερίδης

TKA=2,3. Ο [ΔΤ] τα θεωρεί παραλλαγές του Βεζίρης, ίσως όμως να είναι Ελληνοποιήσεις του Μπεζέρης.

Βεζερτζής

TKA=1,1. Ίσως παραλλαγές του Βεζίρης

Βεζερτζίδης

Βεζ[ύ/ί]ρης

TKA=62, 6, 9,9. Αραβογενές Τρκ. vezir, διοικητική θέση, χοντρικά πρωθυπουργοί, τηρουμένων των αναλογιών, της Οθ. αυτοκρατορίας (επίσης η βασίλισσα στο σκάκι). Στον ΤΚΚΕ οι Vezir είναι 6.

Βεζύρογλου

Βεζ[υ/ι]ρτζής

Βεζ[υ/ι]ρτζόγλου

Βέζης[ΤΝ]

TKA=0 αλλά υπάρχει ένας επώνυμος (Αιμίλιος) Βέζης στο διαδίκτυο. Μάλλον Ελληνοποίηση του Μπέζης, βλεπε επώνυμο.

Βειζής [ΤΝ]

TKA=18. Ο [ΔΤ] το ετυμολογεί από το beyzî= με σχήμα αυγού, ελλειφοειδής. Στα μείον της ετυμολογίας είναι η παντελής έλλειψη του ονόματος Μπεϊζής (TKA, διαδίκτυο) και η έλλειψη του Βειζής (ο τόνος θα ήταν φυσιολογικά στη λήγουσα). Στα σύν η ύπαρξη ενός (και μόνο) Beyzi στον ΤΚΚΕ. Προσθέτουμε ότι οι Τούρκοι χρησιμοποιούσαν το (σήμερα τουλάχιστον) σπάνιο όνομα Veyiz. Π.χ., ο Veyiz Khan, "βασιλιάς" των Τσαταγκάϊ, 1418-1428. Τέσσερεις Veyiz, κύριο όνομα, στον ΤΚΚΕ.

Βεινής

Βεινόγλου

TKA=5 (από τους οποίους 3 στην ίδια διεύθυνση), 29. Ο [ΔΤ] γράφει Βεινής και το ετυμολογεί από το Τρκ. beyin=νόηση, εγκέφαλος. Το διαδίκτυο λέει Βεινής, τονισμός συμβατός με το Βεινόγλου. Στα αρνητικά αυτής της ετυμολογίας [ΔΤ] είναι ο τονισμός και το ότι στον ΤΚΚΕ επώνυμο Beyin δεν υπάρχει. Υπάρχουν όμως 4 Beyin στην Τραπεζούντα (τρεις στην ίδια διεύθυνση). Μια πολύ μικρή πιθανότητα είναι το Βεινής να προέρχεται από την αρχαϊζουσα μορφή του beyin, beyni (βλέπε και Μπεϊνής). Πάντως, με τα δεδομένα που γνωρίζω οι παραπάνω ετυμολογίες που φαίνονται όλες ύποπτες

Βεκιάρης

Βεκίλης

Βεκίλογλου

TKA=19, Ελληνοποίηση του Μπεκιάρης, βλέπε επώνυμο.

TKA=0,8 αλλά 7 συνδρομητές στη Λιβαδειά με το όνομα Βεκίλης.

Από το Αραβογενές Οθ. vekil=εντεταλμένος, πληρεξούσιος, αντιπρόσωπος, επίτροπος, δικηγόρος. Βεκίλης ήταν και ο τίτλος του επιτετραμένου του Μορηά στην Κωνσταντινούπολη και διάφοροι επιφανείς Πελοποννήσιοι (Αναγνωσταράς, Δεληγιάννης, Μελετόπουλος, και ένας πρόγονος του Καμπούρογλου) διετέλεσαν βεκίληδες. Στον ΤΚΚΕ Vekil=3, Vekiloğlu=1.

Βέκιος	TKA=39. Από το Ιταλ. vecchio= ηλικιωμένος, γέροντας χωρίς να αποκλείεται να είναι ελληνοποίηση του επωνύμου Μπέκιος
Βεκούσης	TKA=6. #####
Βεκρής	TKA=100+. Εξελληνισμός του Μπεκρής, βλέπε επώνυμο.
Βελαέτης[TN]	TKA=30. Ο [ΔΤ] το ετυμολογεί από το vilâyet= βιλαέτι=διοικητική περιφέρεια της Οθ. αυτοκρατορίας με διοικητή τον Βαλή (Σημιτική ρίζα wly= είμαι κοντά, συνδεδεμένος, επι κεφαλής από την οποία προέρχεται και η λέξη μουλάς). Παρατηρούμε ότι η λέξη vilâyet έχει πολλαπλές ερμηνείες μία από τις οποίες είναι vilâyet= velâyet= (1) βοήθεια, προστασία, φρούρηση (2) επιτροπεία, κηδεμονία (3) αγιότητα (4) διοίκηση, εξουσία (5) στενή σχέση αγάπης και φιλίας. Κατά τα φαινόμενα (TK, διαδίκτυο) ούτε το Vilâyet ούτε το Velâyet είναι εν χρήσει ονόματα αλλά το Vilâyet χρησιμοποιείται σαν κύριο όνομα (σπάνιο) με 7 Vilâyet στον ΤΚΚΕ. Είμαι της γνώμης ότι το velâyet (και οι ερμηνείες του) είναι προτιμώτερο από το βιλαέτι=διοικητική περιφέρεια αν και η χρήση του κυρίου ονόματος Vilâyet συμβαδίζει καλύτερα με την υπάρχουσα ετυμολογία.
Βελαλής	TKA=8. Ελληνοποίηση του Μπελαλής, βλέπε επώνυμο.
Βελδέκης	TKA=11. Ελληνοποίηση του Πελτέκης, βλέπε επώνυμο.
Βελέντζας	TKA 100+. Ελλ. βελέντζα, Αλβ. velenxë, Trk. velençe και velense, όλα με την ίδια έννοια. Κατά πάσα πιθανότητα από τα Ισπανικά όπου έχουμε λέξεις του τύπου velloso= τριχωτός (Ιταλικά vellosο, Γαλλικά velu, Λατινικά pilus= τρίχα, pilosus=τριχωτός, villus= με αχτένιστα/κακοχτενισμένα δασειά μαλλιά, ΙνδοΕυρωπαϊκή ρίζα wel από την οποία προέρχονται λέξεις όπως οι Αγγλικές wool και velour) και vellón= μάλλινο σκέπασμα.
Βελέτας[TN] <i>Βελετάκος</i> <i>Βελέτης</i>	TKA=29,20, 1. Για το συγκεκριμένο όνομα έχουμε πλήθος πιθανών ετυμολογιών. Οι συνήθεις ύποπτοι μας προσφέρουν τη λέξη velet. Στα Τρκ. velet= παιδί, παιδί κακομαθημένο, παληόπαιδο, κωλόπαιδο ενώ στα Αλβ. velet=επιδέξιος, σβέλτος, γρήγορος, πονηρός έξυπνος. Υπάρχει όμως και το Ισπανικό veleta= (1)ανεμοδείχτης (2) σημαϊάκι στρατιωτικής λογχης (3) φελλομάνα (χοντρός φελλός σε δίχτυα ψαράδων) (4) άστατος, επιπόλαιος, όποιος αλλάζει εύκολα γνώμη, άποψη, κ.τ.λ. Η λέξη θεωρείται Ιταλικής προελεύσεως και στα Ιταλικά έχουμε το veletta [(1) βέλο γυναικείου καπέλλου (2) σκοπιά πλοίου] το οποίο σύμφωνα με το [DEG] προέρχεται από τα Πορτογαλλικά! Επειδή όμως όλες αυτές οι λέξεις έχουν προφανή μορφολογική και εννοιολογική συγγένεια με το Λατινικό velum (πανί πλοίου, διαχωριστική κουρτίνα, βέλο γυναικείας ενδυμασίας) ας σταματήσουμε εδώ.

<i>Βεληνάκης</i>	Βλέπε Βελίνης
Βελής	ΤΚΑ=61,5,19, 2, 1. Ο [ΔΤ] προτείνει το Αραβογενές Τρκ. veli=κηδεμόνας και ο [ΑΚΛ] από το veli=συγγενής, κηδεμόνας. Έχουν και οι δύο δίκηο αλλά ας προσθέσουμε τις ακόλουθες, χρήσιμες νομίζω, έννοιες:
<i>Βεληβάσης</i>	veli= (1) άγιος, αγαπημένος του Θεού (2) σύντροφος, έμπιστος (3)
<i>Βεληβασάκης</i>	αφέντης, άρχοντας, μονάρχης (4) κοντινός, διπλανός, συνεχόμενος. ΟΙ
<i>Βελημπασάκης</i>	Τούρκοι χρησιμοποιούν το Veli σαν επώνυμο (40 Veli στον ΤΚΚΕ) και σαν κύριο όνομα (2 Veli Βαζ στον ΤΚΚΕ).
Βελίνης	ΤΚΑ=1,2,0 αλλά υφυπουργός εωτερικών ονομαζομενος Βεληνάκης το
<i>Βελ[ι,η]νόπουλος</i>	2005). Χωριό Βελίνα στην Κορινθία (Δήμος Σικυωνίων). Η αντίστοιχη
<i>Βεληνάκης</i>	ιστοσελίδα ισχυρίζεται οτι η λέξη βελίνα είναι σλαβικής προέλευσης και σημαίνει χλοότοπος ή τόπος πολύμορφος, πληροφορία την οποία δεν μπόρεσα να επιβεβαιώσω. Οι μόνες σλαβικές λέξεις με μορφολογικές ομοιότητες που μπόρεσα να βρώ είναι οι Βλγ. вълна (μαλλί) και вълна̀ (~ σχετική με κύματα, τρικυμίες, μώλους και παρόμοια) από τις οποίες η πρώτη δείχνει παραλλαγή του Σερβ. velenac= (1) πολύχρωμο χαλί (2) μάλλινη κουβέρτα, βελέντζα (βλέπε και επώνυμο Βελέντζας). Το πώς όλα αυτά σχετίζονται, αν σχετίζονται, με τη Βελίνα φανερό δεν είναι.
Βελιμέζης	ΤΚΑ=5,2. Ελληνοποίηση του Μπιλιμέζης, βλέπε επώνυμο.
<i>Βελιμεζάκης</i>	
Βέλτσης	ΤΚΑ=2,1,4,1,8,9. Τα επύνημα αυτά μάλλον είναι Ελληνοποιήσεις του
<i>Βελτσιγκιώτης</i>	Μπέλτσης (βλέπε επώνυμο) και παρομοίων. Σε ορισμένες
<i>Βελτσιόης</i>	περιπτώσεις είναι Εθνικά με την Ελληνοποίηση σε όνομα χωριού.
<i>Βέλτσιοι</i>	Π.χ., το Μπελτσιόστα της Ευρυτανίας έγινε Βελτσιόστα και εν συνεχεία
<i>Βελτσιόστας</i>	Λιθοχώρι (επίσης χωριό Βελτσιόστα, σήμερα Κληματιά στα Γιάννενα).
<i>Βέλτσος</i>	Το Βελτσιόστας μάλλον δείχνει καταγωγή.
Βενιζέλος	ΤΚΑ=100+,8. Ας δούμε τι γνωρίζουμε για το επιφανή πολιτικό
<i>Βενιζελέας</i>	Βενιζέλο και το επώνυμό του. Κάποτε το Μπενιζέλος ήταν αρκετά κοινό κύριο όνομα και επώνυμο. Π.χ.,
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αγγελος Μπενιζέλος, πατέρας της οσίας Φιλοθέης η οποία γεννήθηκε το 1522. ▪ Άγγελος Μπενιζέλος, πρόεδρος της Ελληνικής παροικίας στη Βενετία, ο οποίος σε προσφώνηση του 1632 αναφέρεται στο Νικόδημο Μεταξά ο οποίος λειτούργησε τυπογραφείο στην Κεφαλονιά πριν το μεταφέρει στην Κωνσταντινούπολη το 1627. ▪ Στην Πάτρα σε πιστοποιητικό του 1690 καταγράφεται ο Μπενιζέλος Ιωάννης Ρίτζης επίτροπος εκλεγμένος και προεστός

των Αθηναίων (ιστορικό της κοίμησης της Θεοτόκου, Στεφάνι Κορινθίας).

- Νικόλαος Μπενιζέλος, ζωγράφος, συνεργείο Γεωργίου Μάρκου, (ναός της Κοιμήσεως στο Κορωπί, 1732 και ναός της Φανερωμένης στη Σαλαμίνα, 1735).
- Προκόπης Μπενιζέλος (δημογέροντας της Αθήνας, 1752-1849),
- Μπενιζέλος Ρούφος, 1795-1868. Γιός του Θανάση Κανακάρη (στην οικογένεια Κανακάρη ο πρωτότοκος κράταγε το όνομα Κανακάρης, οι υπόλοιποι λεγόταν Ρούφος). Πολέμησε στην επανάσταση του 1821 και εν συνεχεία κατέλαβε υψηλά πολιτικά αξιώματα.
- Μπενιζέλος Θ. Ρούφος, εγγονός του προηγούμενου, διετέλεσε υπουργός εξωτερικών.
- Ο Μπενιζέλος Παπαγιαννόπουλος, έμπορος στην Καλαμάτα συμφωνεί το 1835 να αγοράσει 150,000 βδέλλες (τιμή: 7 δραχ. οι χίλιες)

Μια μικρή μειοψηφία, η οποία θεωρεί τον Ελευθέριο Βενιζέλο πράκτορα του Σιωνισμού, ισχυρίζεται ότι ένας Θεσσαλονικιός Εβραίος ονόματι Μπενί Σελόν αποφεύγοντας τη στρατιωτική θητεία έφυγε από τη Θεσσαλονίκη, πήρε το όνομα Κυριάκος Βενιζελος και εγκαταστάθηκε στην Κρήτη. Και σωστή να ήτανε, αυτή η ιστορία δεν εξηγεί όλους τους άλλους Μπενιζέλους. Όλοι οι υπόλοιποι διατείνονται ότι ο γενάρχης των Βενιζέλων ήταν από τη Λακωνία, λεγότανε Μπενιζέλος Κρεββατάς, και μετά τα Ορλωφικά μετώκησε στην Κρήτη. Η μορφή του ονόματος σε -έας δείχνει χρήση του ονόματος στη Μάνη. Όσον αφορά στην ετυμολογία, έχουμε πολλαπλές εκδοχές:

- Μπέν=γιός+ Ιντζέλ=μοίρα. Εμφανίζεται στις 11/9/1964 στα Χανιά από τον πρώην βουλευτή Γεώργιο Σαορή ο οποίος την αποδίδει σε ανώνυμο αλλά γλωσσομαθή Κωνσταντινουπολίτη.
- Ο Αθανάσιος Μπούτουρας (*Τα νεοελληνικά κύρια ονόματα, ιστορικά και γλωσσικά ερμηνευόμενα, Αθήνα, 1912*) γράφει «Βενιζέλος. Εκ του πάντως Ιταλικής αρχής (Venisa + ello?) επωνύμου τούτου προέκυψε το αρσ. όνομα».
- Ο Πέτρος Αλεξιάδης (*Ετυμολογικό λεξικό κυρίων ονομάτων, Θεσσαλονίκη, 2000*) ετυμολογεί το Βενιζέλος (ιταλ.) = beni+zelo η beni+(an)gelo όπου beni=αγαθός/ελικρινής/καλοπροαίρετος, zelo = ζήλος, (an)gelo = άγγελος και κατακεραυνώνει τον Καμπούρογλου που τόλμησε (στην Εγκυκλοπαίδεια "Πυρσός") να ετυμολογήσει το

όνομα απο το beni= γιός (στα Αραβικά) σημειώνοντας οτι παραδοσιακά γιός= Ibn.

- Σε πρόσφατη διδακτορική διατριβή (Παν. Θεσσαλονίκης, Μορφές του Κωνσταντίνος, 19ος αιώνας –1913) ο συγγραφέας παρατηρεί ότι στην επαρχία Σερρών έχουμε την μεταλλαγή Ευαγγελία→ Γκουλιώ→ Μπουλιώ και προτείνει την αντίστοιχη μεταλλαγή Κωνσταντίνα→Ντίνα,Γκίνα→Μπίνα→ Πίνα οπότε ονόματα όπως Μπίνας, Μπίνης, Μπίνιος, Μπινάς, Μπινάκης, Μπινέκος, Μπινιάρης, Βενιζέλος πιθανόν να είναι παραλλαγές του Κωνσταντίνος. Ο συγγραφέας προσθέτει ότι στα συμβόλαια του συμβολαιογράφου Παναγή Πούλου το όνομα Μπενιζέλος αναφέρεται 121 φορές, το Βενιζέλος 44. Κατα συνέπεια η αρχική γραφή μάλλον ήταν με Μπ.

Προσωπικά βρίσκω την πρώτη ετυμολογία ύποπτη και τις τρεις άλλες όχι και τόσο πειστικές. Π.χ., στα μοντέρνα Ιταλικά το ben(e) εμφανίζεται σαν πρόθεμα (ben-venuto,ben-intenzionato, bene-detto) αλλά όχι το beni. Η Ιταλική έχει βέβαια απειράριθμες τοπικές διαλέτους και ίσως μία από αυτές να γέννησε τους δικούς μας Βενιζέλους. Προς το παρόν όμως δικαιούμαστε να έχουμε αμφιβολίες. Ίσως το Μπενιζέλος να είναι εξέλιξη του Μπενίτσης (δες όνομα). ΤΚΑ=100+,30,3. Το όνομα θεωρείται Ιταλικό [ΜΤ,ΑΚΛ] πιθανώς από την οικογένεια Venier η οποία μετώκησε απο το Βυζάντιο στην Ιταλία και τελικά εγκαταστάθηκε στη Βενετία όπου κάποιος επιφανής Venier εμφανίζεται το 821. Η οικογένεια γέννησε τρεις δόγηδες [Antonio Venier(1382-1400), Francesco Venier (1554-1556) και Sebastiano Venier(1577-1578) ήρωας, κατά τα λεγόμενα, της ναυμαχίας του Λεπάντο/Ναυπάκτου το 1571]. Το όνομα Venier επίσης εμφανίζεται με τη μορφή Venieri και Veniero.

ΤΚΑ=100+, 87. Ο [ΜΤ] επισημαίνει ότι το Βεντούρης είναι όνομα Ιταλικής προελεύσεως, ο [ΑΚΛ] ετυμολογεί το Βεντούρας από το Ιταλικό ventura= μοίρα. Πράγματι, τα Ιταλικά ονόματα (Bona)Ventura, Venturi, Venturini, Venturato, Venturoli ετυμολογούνται απο το ventur[us,a], μετοχής του venire η οποία κυριολεκτικά σήμαινε αυτό που θα έρθει. Η μετοχή έγινε ουσιαστικό με την έννοια τύχη, καλή τύχη, ριζικό, μοίρα, πεπρωμένο (π.χ., andare alla ventura= κυνηγάω την τύχη μου, soldato di ventura = μισθοφόρος). Το όνομα Βεντούρας είναι συχνά Εβραϊκό και στο αρχείο Σιακκή εμφανίζεται 37 φορές.

ΤΚΑ=7. Στα Αλβ verak=veror=θερινός, καλοκαιρινός. Ίσως όμως και Ελληνοποίηση του Μπεράκης (βλέπε επώνυμο Μπερής).

Βενιέρης
Βενιεράκης
Βενιεράτος

Βεντούρης
Βεντούρας

Βεράκης

Βεράνης	TKA=8. Οι [ΑΚΛ,ΔΤ] προτείνουν το Τρκ. <i>viran</i> =κατεστραμμένος, ερειπωμένος, ρημαγμένος και μάλλον έχουν δίκιο διότι (1) υπάρχει ένας <i>Viran</i> στον ΤΚΚΕ και (2) κάποτε στα Ελληνικά χρησιμοποιούσαμε τη λέξη <i>βεράνι</i> = <i>βιρανές</i> =ερείπιο από το Περσογενές Οθ. <i>virane</i> =ερείπιο, σπίτι κατεστραμμένο). Σημειώνουμε πάντως και το ισπανικό <i>verano</i> =καλοκαίρι.
Βερβάτης	TKA=5. Ελληνοποίηση του Μπερμπάτης, βλέπε επώνυμο.
Βερβελές	TKA=2. #####
Βερβέρης	TKA=88,2,11. Βερβέρα και Βερβερίτσα είναι ονόματα του σκίουρου και πιθανόν τα Βερβέρας και Βερβεράκης να προέρχονται από τη βερβέρα. Το Βερβέρης όμως είναι Ελληνοποίηση του Μπερμπέρης (βλέπε επώνυμο).
<i>Βερβέρας</i> <i>Βερβεράκης</i>	
Βερδής	TKA=40. Μάλλον από τα Αραβογενή <i>verd</i> =(1) τριαντάφυλλο (2) μπουμπούκιασμα, λουλούδι και <i>verdî</i> =τριανταφυλλένιος. Στον ΤΚΚΕ οι <i>Verdi</i> είναι 19.
Βερεκέτης	TKA=4., Ελληνοποίηση του Μπερεκέτης, βλέπε επώνυμο.
Βερέκος	TKA=2. Ελληνοποίηση του Μπερέκος, βλέπε επώνυμο.
Βερελής [TN]	TKA=9. Οι κάπως προφανείς μαντεψιές όπως <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εξελληνισμένο <i>bereli</i>= (1) μωλωπισμένος, μελανιασμένος (2) με μπερέ ▪ <i>veremli</i>=φυματικός (μείον το μ) ▪ <i>vereli</i> [<i>ver(mek)+eli</i>]=απο τότε που έδοσ[α/εσ/ε...] <p>δεν δείχνουν πειστικές. Μπερελήδες στον ΤΚΑ δεν υπάρχουν στο διαδίκτυο βρισκουμε ένα και μόνο Μπερελή, Ευσέβιο, Πρωτοσύγκελλο της Μητροπόλεως Ναυπακτίας και Ευρυτανίας γύρω στα μέσα της δεκαετίας του 1940 (http://www.parembasis.gr/2005/05_09_08.htm) και στον ΤΚΚΕ ένα και μόνο <i>Bere</i>. Δοθέντος ότι επώνυμο τύπου <i>Vere/Vereli/Veremli</i> δεν βρήκα, η μόνη ετυμολογία που στηρίζεται από τα δεδομένα είναι η <i>bereli</i> →Μπερελής→Βερελής.</p>
Βερέμης	Τρκ. και Αλβ. <i>verem</i> =φυματίωση, χτικιό. Τα Ελληνικά η λέξη βερέμης έχει υιοθετηθεί με τη σημασία (1) ασθενικός, καχεκτικός (2) εξασθενείας δύστροπος (3) νμεμψίμοιρος, εοικριτηής των πάντων, κακεντρεχής,
Βερε(σ)σές	TKA=3,1. Τρκ. <i>verese</i> = οι κληρονόμοι, <i>veresiye</i> = επι πιστώσει.
Βερεσόγλου	
Βερεκέτης	TKA=0 αλλά αναφορές στο διαδίκτυο. Ελληνοποίηση του Μπερεκέτης, βλέπε επώνυμο.
Βερίλλης	TKA=5.
Βερτελής	TKA=5,2.

Βερτελλής

Βερύκοκος

Βερυκοκάκης

Βερυκοκίδης

Βεσλεμές

Βέτσικας

TKA=49, 22, 27. Από το βερίκοκο και αυτό απο το Αραβ. berkuk το οποίο στα Τρκ σημαίνει δαμάσκηνο, βερίκοκο. Ένας και μόνο Berkuk στον ΤΚΚΕ.

TKA=10. Ελληνοποίηση του Μπεσλεμές, βλέπε επώνυμο.

TKA=32. Ο [ΑΚΛ] το ετυμολογεί από το Τρκ. becik=κούνια μωρού, λίκνο. Πρόκειται για ένα μικρό λάθος δοθέντος ότι η κούνια του μωρού λέγεται beşik και αν η ρίζα ήταν beşik, φυσιολογικά το όνομα θα ήτανε Μπεσίκας χωρίς το και με τον τόνο στο ι. Κατά τη γνώμη μου, Ελληνοποίηση του Πέτσικας, βλέπε επώνυμο.

Βικέλας

[Βικέλης,

Βικελής]

Βικελίδης

Βικιώτης

Βίκος

TKA=3, 35, 4. Το Βικέλας είναι Ελληνοποίηση του Μπικέλας (το οποίο δείχνει να έχει εκλείψει) η Μπεκέλας από το Σερβ. bik=ταύρος (κυριολεκτικά και μεταφορικά).

TKA=1. Χωριό και ποταμός Βίκος (Ζαγόρι, Γιάννενα).

TKA=1. Πέρα απο το Βίκος τοπωνύμιο (βλέπε Βικιώτης) υπάρχει ο αρχαίος βίκος= πιθάρι, κιούπι ο σύγχρονος βίκος= όνομα φυτού που χρησιμοποιείται σαν ζωοτροφή, ζωοτροφή και η ΣλαβοΑλβανική ρίζα vik~ φωνή, κραυγή, σκούξιμο. Ο βίκος γνωστός και σαν αγριοκουκιά, αγριοαρακάς [ΣΤ] στην ήμερη μορφή του λέγεται λαθούρι και λαθουράτος=λαθουρός= ο έχων άσπρα και μαύρα στίγματα.

Βιλαέτης

Βιλιμέζης

Βιρβίλης

Βιριντζάκης

Βισβάρδης

[TN]

TKA=11. Βλέπε επώνυμο Βελαέτης.

TKA=3, Ελληνοποίηση του Μπιλιμέζης, βλέπε επώνυμο.

TKA=86. Ελληνοποίηση του Μπιρμίλης, βλέπε επώνυμο.

Κατά τά φαινόμενα Ελληνοποιημένο επώνυμο μέ δεύτερο συνθετικό bardhë= λευκός και μεταφορικά τυχερός, ελαφρός (αρρώστια). Το πρώτο συνθετικό δέν είναι προφανές. Ίσως από τό bisht=ουρά και παρόμοια το οποίο βρισκουμε στη λέξη bishtbardhë=οινάνθη (πουλί μέ άσπρη ουρά, στα Αγγλικά wheatear) και γενικά ότι έχει άσπρη ουρά. Βέβαια, ωρισμένα Αρβανίτικα ονόματα στην Ελλάδα χρησιμοποιούν τό πρόθεμα Μπίθι (bythë=ρίζα, πάτος, κώλος). Γνωρίζουμε ότι συχνά ονόματα Ελληνοποιούνται αλλαζοντας το Μπ σε Β, και γνωρίζουμε ότι τό θ ενίοτε γίνεται σ (π.χ., βυθός→άβυσσος). Εννοιολογικά και μορφολογικά η απόσταση ανάμεσα στό bisht και στό bythë είναι μικρή. Σύμφωνα μέ τόν [VO] τό bythë (τό οποίο παρουσιάζει ομοιότητες με τή λέξη βυθός) προέρχεται από τό mbë (εις, εν)+vithe (καπούλια, μπούτια, γλουτοί).

Βισβίζης

TKA=1 αλλά και όνομα αγωνιστή του 1821. Τρκ. viz=βούισμα, βόμβος, σφύριγμα (θόρουβος), σε σύνθετες λέξεις έχει την έννοια της

μουρμούρας, της γκρίνιας, του παραπόνου και σε εκφράσεις την έννοια θορύβου χωρίς νόημα, που αγνοείται. Στον ΤΚΚΕ οι Βιζνιζ είναι έξη και σε τελική ανάλυση το Βισβίζης μάλλον σημαίνει κλαψιάρης/παραπονιαρής σε σημείο που τα παράπονα αγνοούνται ως θόρυβος κενός νοήματος.

Βιτσακτής

Βιτσάκης
Βιτσακάκης

ΤΚΑ=5, 3, 1. Το Βιτσάκης/Βιτσακάκης ίσως να προέρχονται από τη Λατινική προελεύσεως λέξη βίτσα (vitea). Ειδάλλως όπως και το Βιτσακτής είναι Ελληνοποιήσεις των Μπικ---- αντιστοίχων επωνύμων.

Βλάδος

Βλάμης

ΤΚΑ=5, ελληνοποίηση του Βλάντος, βλέπε επώνυμο Βλαντάς
ΤΚΑ=100+. Η λέξη βλάμης έχει υιοθετηθεί στα Ελληνικά και σημαίνει (1) αδελφοποιτός, σταυραδερφός, πιστός φίλος/σύντροφος (2) παληκαράς, κουτσαβάκης (3) εραστής. Οι [ΤΦ, ΙΜΤ] την ετυμολογούν από το Αλβ. vlam=αδελφοποιτός. Στα δικά μου τα λεξικά vlam δεν υπάρχει, υπάρχει όμως το vëllam=(1) αδελφοποιτός (2) συνοδός του γαμπρού σε γάμο.

Βλαντάς

Βλάντος
Βλαντούσης

ΤΚΑ=1, 11, 24 (αλλά και ο επώνυμος Δημήτρης Βλαντάς, ηγετικό στέλεχος τη δεκαετία του 1940 του ΚΚΕ). Σλαβική ρίζα vlad με τη γενική έννοια τη ιδιοκτησίας/ιδιοκτήτης, εξουσίας/ κατόχου εξουσίας, βασιλείου, πριγκηπάτου, βασιλιά, πρίγκηπα κ.τ.λ. Βλέπε και όνομα Βλαδίμηρος (Βασιλεύουσα ειρήνη) και ΙνδοΕυρωπαϊκή ρίζα wal= είμαι ισχυρός/δυνατός με παράγωγα λέξεις όπως valor, valiant, value, convalesce, invalid, equivalent και ονόματα όπως Walter (αρχηγός στρατιάς) και Ronald (ο έχων θεϊκές δυνάμεις).

Βλοντάκης

ΤΚΑ=13. Ονομα Βλόντος στο διαδίκτυο αλλά και τοποθεσία Βλόντος (Καλαμάκι Ζακύνθου).

Βογατ[ζ,σ]άς

Βογδάνης

ΤΚΑ=12. Ελληνοποίηση του Μπουγατσάς, βλέπε επώνυμο.

Βογδάνος

ΤΚΑ=2,9. Ελληνοποίηση του Μπογδάν[η/ο]ς, βλέπε επώνυμο.

Βογιατζής

ΤΚΑ=100+, 100+. Ελληνοποίηση του Μπογιατζής, βλέπε επώνυμο.

Βογιατζόγλου

Βόγλης

ΤΚΑ=47. Vogël στα Αλβανικά σημαίνει μικρός και κυριολεκτικά και μεταφορικά. Ητοι, η λέξη σημαίνει μικρός σε μέγεθος, ηλικία, θέση (κοινωνική, στην υπαλληλική/στρατιωτική ιεραρχία), εμπόριο (ψυλικατζής/ μη χονδρέμπορας), συμπεριφορά (μικροπρεπής) Εμφανίζεται σαν πρώτο συνθετικό και ρίζα ~20 Αλβ. λέξεων..

Βόζης

ΤΚΑ=2, 5, 1, 69. Ελληνοποιήσεις των αντιστοίχων Μποζ--- επωνύμων.

Βοζίδης

Βλέπε Μπόζης

Βοζίκας

Βοζίκης

Βοϊκογλου
Βοϊλάς[TN]

TKA=2. Ελληνοποίηση του Μποϊκογλου, βλέπε επώνυμο
TKA=28, εμφανίζεται και ως Βοϊλάς και Βοϊλάς. Βοϊλάς η Βολιάς λεγότανε από τους Βυζαντινούς ο Βογιάρος [ΔΔ], μέλος της πάνω κρούστας των Ρώσων ευγενών γαιοκτημόνων (τούς άποδυνάμωσε ο Ιβάν ο τρομερός και τους διέλυσε ο μεγάλος Πέτρος). Χωρίς να μπορούμε σε λεπτομέρειες, η ετυμολογία για τους μέν είναι από τα Τρκ. (bay) και για τους δέ από τα Βλγ. διότι οι ευγενείς στη Βουλγαρία σε επιγραφή του εννάτου αιώνα γράφονται ΒΩΥΛΕ και σύμφωνα με το Βυζαντινό πρωτόκολο του δεκάτου αιώνα (Κωνσταντίνος Πορφυρογέννητος) αποκαλούνται Βολιάδες και από το Βλγ. бoлѣриh φτάσαμε στο Ρωσικό бoлѣриh. Οι Βούλγαροι Βολιάδες ήταν μεγάλοι (veliki) η μικροί (mali). Στην μεταπτυχιακή εργασία της Μαρίας Φατσέα, συναντάμε τα ονόματα των Βάρδα Βοϊλά, στρατηγού Χαλδίας, Κωνσταντίνου Βοϊλά, αξιωματούχου στο παλάτι, και του Πετρωνά Βοϊλά, πρωτοσπαθάρου και κατεπάνω Νικοπόλεως (10^{ος} αιώνας). Τον 11^ο αιώνα αναφέρονται ο Ρωμανός Βοϊλάς, συγκλητικός, και ο Ευστάθιος Βοϊλάς, πρωτοσπαθάρης επί του χρυσοτρικλίνου και ύπατος. Το 1821 συμμετέχει στην επανάσταση ο Δημήτριος Βοϊλάς. Τέλος Βοϊλά είναι τοποθεσία/εγκαταλελειμμένο χωριό στην Ανατολική Κρήτη με Ενετικό κάστρο.

Βοϊλής
Βόκολος[TN]

TKA=22. Μάλλον ελληνοποίηση του Μποϊλής, βλέπε επώνυμο. Στον τηλεφωνικό κατάλογο (Αθήνα) βρίσκουμε: Βόκολος 38, Βοκολίδης 2, Μπόκολας 31, Μποκολίνης 19 και Μπόκολος 6. Αν υποθέσουμε ότι όλα αυτά τα ονόματα έχουν κοινή προέλευση (αμφίβολο), ίσως να βγαίνουν από το Αλβανικό bokolin το οποίο σημαίνει μηδαμινός, ασήμαντος, άσχημος, αντιαισθητικός, κακόφημος.

Βοναζούντας[TN]

TKA=7. Ο [ΑΚΛ] πτοτείνει το Ιταλ. buono junto το οποίο αποδίδει ως καλή ένωση (αντάμωση). Βασικά έχει δίκηο αλλά διάφορες διορθώσεις είναι αναγκαίες. Οι Ιταλοί χρησιμοποίησαν το όνομα Bonagiunta με τους επώνυμους Bonagiunta Orbicciani da Lucca, ποιητής, ~1220-~1290, που είναι πρόσωπο και της Θείας Κωμωδίας του Δάντη και ο Giulio Bonagiunta da San Ginesio, μουσικοσυνθέτης του 16^{ου} αιώνα. Το δεύτερο συνθετικό, giunta μάλλον είναι μετοχή του giungere= έρχομαι, φτάνω (κυριολεκτικά και μεταφορικά όπως, π.χ., έρχομαι στα χέρια η πετυχαίνω/είμαι πετυχημένος) και σύμφωνα με τις Ιταλικές ιστοσελίδες το όνομα σημαίνει ο καλός οiwνός, το καλό σημάδι, ο καλά υποσχόμενος, και παρόμοια.

Βοναπάρτης

TKA=15. Από τον γνωστό Βοναπάρτη του οποίου το όνομα, Buonaparte, ετυμολογείται ως buona=(καλή)+ parte (μερίδιο, μέρος,

μεριά, κομμάτι,...). Όταν στα τέλη του 18^{ου} αιώνα οι Γάλλοι ετοιμάζανε την εισβολή στην Αίγυπτο, προσπάθησαν να ξεσηκώσουν τους Έλληνες και οι πράκτορές τους ισχυριστήκανε ότι ο Ναπολέοντας ήταν Μανιάτης στην καταγωγή και στα αρχικά κάποιος παππούς του λεγότανε Καλομέρης, κάτι που ορισμένοι συνεχίζουν να πιστεύουν. Καλομέρης στον ΤΚΑ δεν υπάρχει και ο μόνος διαδικτυακός Καλομέρης είναι ο Στέφανος Καλομέρης, πρωτόγερος της Λίνδου το 1525.

Βορρές

ΤΚΑ=28. Μάλλον αντιδάνειο βοριάς → Αλβ. *vore*= βοριάς → Βορρές με διπλό ρ όπως ο βορός.

Βοσταντζής

Βοσταντζόγλου

ΤΚΑ=1,10. Ελληνοποίηση του Μποσταντζής, βλέπε επώνυμο

Βότσαρης

ΤΚΑ=16. Ελληνοποίηση του Μπότσαρης

Βότσης

ΤΚΑ=70+. Ίσως από το Αλβ. *vos*=αγοράκι αλλά δείχνει πιο πιθανό να είναι Ελληνοποίηση του Μπότσης. Βλέπε επ[ώνυμο Μπότσαρης.

Βουγιάς

ΤΚΑ=54. Ελληνοποίηση του Μπουγιάς, βλέπε επώνυμο.

Βουγιατζής

ΤΚΑ=14. Ίσως παραλλαγή του Βογιατζής.

Βουγιούκας,

Βουγιουκλάκης

Βουγιουκλής

ΤΚΑ=100+, 77+, 50. Τούρκικο *büyük*=μεγάλος (σε μεγεθος, ηλικια), σπουδαιος, αξιοσεβαστος. Απο ειρωνεία της τύχης, η γνωστή Βουγιουκλάκη (μικρομέγαλη η, μάλλον, μεγαλόμικρη) έπαιζε συχνά ρόλους νεαρών γυναικών. Πάνω από 200 *Büyük* στον ΤΚΚΕ εκ των οποίων οι Mehmet είναι 15.

Βουδούρης

ΤΚΑ =100+. Τρκ. *bodur*= κοντός, κοντοχοντρος, νάνος. Στον ΤΚΚΕ οι Bodur είναι 200+ εκ των οποίων 11 λέγονται Mehmet.

Βούζας

Βούζης

ΤΚΑ=64, 17. Ελληνοποιήσεις των Μπούζ[ας,ης], βλέπε επώνυμο.

Βουζίκας

ΤΚΑ=16, μάλλον Ελληνοποίηση του Μπουζίκας, βλέπε επώνυμο.

Βουζούκας

ΤΚΑ=7, Ελληνοποίηση του Μπουζούκας, βλέπε επώνυμο

Βουκελάτος

ΤΚΑ=83+. Ο [ΔΤ] επικαλείται το Οθ *vükelâ*= αντιπρόσωποι, πληρεξούσιοι. Ο [RT] γράφει ότι *vükelâ* είναι ο πληθυντικός του *vekil*= (1) πράκτορας, αντιπρόσωπος, πληρεξούσιος, δικηγόρος (2) υπουργός και χρησιμοποιείται σε εκφράσεις που βασικά σημαίνουν υπουργικό συμβούλιο (βλέπε και επώνυμο Βεκίλης). Στον ΤΚΚΕ *Vükelâ*=0, *Vekil*=3. Επειδή αυτή η ετυμολογία δεν είναι, επιφανειακά τουλάχιστον, αρκετά πειστική προσθέτουμε τα ακόλουθα:

- βούκα (Μπουκιά, χαψιά) → βουκέλλα= μεγάλο ψωμί, καλής ποιότητας, σε σχήμα κρίκου, το οποίο χρησιμοποιούσαν και στην εκκλησία (αντίδωρο)
- Βουκελλάριοι ήταν η έφιππη σωματοφυλακή του Βυζαντινού άρχοντα οι οποίοι, θεωρητικά τουλάχιστον, συνέτρωγαν με τον

άρχοντα. Οι Βουκελλάριοι ήταν ο προσωπικός στρατός του άρχοντα και ο όρος κάλυπτε και τους μυστικοσυμβούλους του αλλά και τους υποδεεστέρους των εφίππων πεζούς στρατιώτες του ιδιωτικού στρατού.

Η ετυμολογία από το βουκέλλα δείχνει εκ πρώτης όψεως ελκυστική αλλά, κατά τη γνώμη μου, έχει τις δικές της αδυναμίες.

Βουλασίκης

TKA=5. Εληνοποίηση του Μπουλασίκης, βλέπε επώνυμο.

Βουλβούλης

TKA=3. Ελληνοποίηση του Μπουλμπούλης.

Βουλιέρης

TKA=23.

Βουλουτσής

TKA=3. Μάλλον Ελληνοποίηση του Μπουλουτσής, βλέπε επώνυμο.

Βούλτσης

TKA=3,11,10,42. Το Αλβανικό *bulci*=μέσα μεριά στο μάγουλο, μισή μπουκιά δείχνει μάλλον άσχετο με το επώνυμο.

Βουλτσίδης

Βούλτσιος

Βούλτσος

Βουρβούλης

TKA=14.

Βουρέκας

TKA=22,1,28 (01/09). Ελληνοποιήσεις των αντιστοίχων Μπουρε*** επωνύμων. Βλέπε Μπουρέκας, Μπουρεξής

Βουρεξής

Βουρεξάκης

Βουρνάς

TKA=89+. Βλέπε Μπουρνάς.

Βουρνάζος

TKA=26. Βλέπε Μπουρνάζος

Βουρσούκης

TKA=6. Βλέπε Μπουρσούκης.

Βουτζουράκης

TKA=4. Από το Μπουτζούρης, βλέπε επώνυμο.

Βουτούν[ας,ος]

TKA=3. Ελληνοποίηση του Μπουτούνας, βλέπε επώνυμο.

Βουτσάς(TN)

Βουτσινάς

Τα βουτσάς και βουτσινάς σημαίνουν βαρελοποιός (δες [ΣΤ]) και βουτσι=βαρέλι (Ελληνιστικό βούτις, υστερολατινικό *buttis* [IMT] το οποίο [PC] ετυμολογεί απο το βούτις. Δές και βυτίνη, βυτίο, πυτίνη και λέξεις όπως *bottle*, *bouteille*). Δές επίσης και το Αλβ. *bocë*=μπουκάλι *bocar*= κατασκευαστής μπουκαλιών, Μπότσαρης=βαρελάς [MT].

Σημειώνουμε επίσης τα Αλβ. *buças*, *buçet*=αντηχώ, αντιλαλώ, βροντάω και διαφορες λεξεις του τύπου *bu[c|ç][-,e;ë]* που σημαίνουν δυνατός, σωματώδης/ με μεγάλα μάγουλα/τύπος οχιάς/ λύκαινα, σκύλα, σκυλα σε περίοδο αναπαραγωγής/ μαχομαι).

Βουτσίνος

[TN]

TKA=100+ (05/10). Το επώνυμο εμφανίζεται και ως Βούτσινος. Το επώνυμο *Vucino* εμφανίζεται στην Φραγκοκρατούμενη και καθολική Σύρο του 1621. Το άν το Βουτσίνος συγγενεύει με το Βουτσινάς με το Ιτ. *vicino* (γείτονας, συμπολίτης, συμπατριώτης) η κάτι άλλο είναι απόφαση που απαιτεί τόλμη μεγαλύτερη από τη δική μου).

Βουτσαράς[TN]

Μάλλον όπως και το Βουτσάς. Θα μπορούσε βέβαια να είναι και

Βραδέλης
Βρανάς

εξευγενισμένη μορφή του Πουτσαράς. Χωριά Βουτσαράς (νομός Ιωαννίνων) και Βουτσαρά(ς) κοντά στη Μεγαλόπολη (Αρκαδία). ΤΚΑ=3. *****

ΤΚΑ=100+. Ονομα Βυζαντινών στρατηγών εν χρήσει τον 12^ο αιώνα (αν όχι νωρίτερα) από το Σλαβικό vrapa=κάργα, κουρούνα. Στα Σερβικά πάντως πέρα από το vrapa (κάργα, κουρούνα κοράκι) έχουμε και τα vr̃ap (μαύρος), vr̃apac(μαύρο άλογο), vr̃apilo(μαύρος) vrapòkos (μαυρομάλλης) vr̃apusa (μαύρη φοράδα) και άλλα παρόμοια. Κατά τη γνώμη μου, είναι πιθανότερο το Βρανάς να προέρχεται από έννοια του τύπου μαυρομάλλης, μελαψός, μελαχροινός η παρόμοια. Προσθέτουμε ότι η λέξη vrapa είναι μορφολογικά και εννοιολογικά σχεδόν ταυτόσημη με την Αγγλική raven (κόρακας, κατάμαυρος και στιλπνός). Οι λέξεις κόρακας, corvus (Λατ.), corbeau (Γαλλικά), crow raven, cricket, decrepit, shriek κ.τ.τ (Αγγλικά) θεωρούνται παράγωγα της ΙνδοΕυρωαϊκής ρίζας ker ~ κράξιμο, πουλί.

Βρατούλης

ΤΚΑ=2. Οι [ΜΤ,ΑΚΛ] το ετυμολογούν από το Σλ. brat=αδερφός. Συμπληρώνουμε ότι επίσης σημαίνει ξάδερφος και αδερφός με την μοναστική/εκκλησιαστική έννοια. Με τους κατάλληλους προσδιορισμούς επίσης σημαίνει ομογάλακτος, σύντροφος στο πιετό, κρασοπατέρας, μπεκρής.

Βραχάμης
Βρετός
Βρεττάκος

ΤΚΑ=22. Εξελληνισμός του Μπραχάμης, βλέπε επώνυμο. ΤΚΑ=40, 100+. Σύμφωνα με τον [ΧΣ] Βρετός είναι όνομα που δίνεται σε παιδιά που υιοθετήθηκαν. Σημειώνουμε και τη λέξη βρετίκια=αμοιβή γι' αυτόν που βρίσκει κάτι αξίας σ' αυτόν που το γυρεύει.

Βρισιμτζής
Βρυώνης

ΤΚΑ=3. Ελληνοποίηση του Μπρισιμτζής. Βλέπε επώνυμο. ΤΚΑ=100+. Βρυώνης είναι όνομα Αρβανίτικης φάρας, μέρος της οποίας αλλαξοπίστησε, με αποτέλεσμα όταν ο μπεκτασής Ομέρ Βρυώνης ζήτησε να τουρκέψη ο Διάκος, εκείνος σύμφωνα με το λαϊκό τραγούδι, απάντησε «δεν πάτε 'σεις κι' η πίστη σας μουρτάδες να χαθήτε» (μουρτάδες=αλλαξοπιστημένοι). Επώνυμο επίσης ΒορειοΗπειρωτών και κύριο όνομα στην Κύπρο. Υπάρχουν όλων των ειδών τα επώνυμα με επιφανειακές ομοιότητες στο Βρυώνης όπως το Βυζαντινό Βρυέννιος (Νικηφόρος (στρατηγός, επαναστάτησε το 1071), Νικηφόρος (στρατηγός και ιστορικός, απόγονος του προηγούμενου, 1062-1137), Μανουήλ 13^{ος}-14^{ος} αιώνας, μαθηματικός, αστρονόμος, και μουσικολόγος, Ιωσήφ, λόγιος 1350;-1431;], το de Brienne (1148-1237 βασιλιάς στα Ιεροσόλυμα και αυτοκράτορας στη Λατινοκρατούμενη Κωνσταντινούπολη (1229-1237), και το de Brion, de Brionne, και de Bryonis, επώνυμα Νορμανδών πτθ εγκαταστάθηκαν τον 11^ο αιώνα στην Αγγλία. Υπάρχει επίσης οι λέξεις βρύω (ρίζα της λέξης έμβρου) =

είμαι γεμάτος, είμαι γεμάτος μέχρι σκασμού/
πρηξίματος/εξογκώσεως), έχω εν αφθονία, ξεπηδάω (νερό
κυριολεκτικά, φυτά και παρόμοια μτφ.), βρουώνη=βρουωνίς= άμπελος
μέλαινα, βρουωνία=γένος αναρριχητικών φυτών (Λυκίσκος,
αγριοκολοκυθία, αγριόκλημα), στα Λατινικά bryonia και στα
Αμερικάνικα bryony/black bindweed.

